

ANSGAR TEOLOGISKE HØGSKOLE	5
HISTORIKK	5
FORMÅL	5
PROFIL.....	5
BIBELENS SPRÅK OG TEKSTER	7
GENERELL BESKRIVELSE	7
UTDANNINGSPLAN	7
OPPTAK	7
UNDERVISNINGSTILBUD	9
UNDERVISNINGSTIDSPUNKT OG EMNER.....	9
EKSAMEN OG KARAKTERSETTING	9
VURDERINGSFORSKRIFTER OG EKSAMENSORDNING.....	10
GRE100 GRESK OG DET NYE TESTAMENTE	11
EMNER OG STUDIEPOENG	11
EMNE GRE101 GRESK GRAMMATIKK (10 STUDIEPOENG)	12
<i>Emnebeskrivelse og presentasjon</i>	12
<i>Målsetting</i>	12
<i>Innhold og struktur</i>	12
<i>Eksamen og evaluering</i>	12
<i>Pensum</i>	13
EMNE GRE102 TEKSTARBEID (10 STUDIEPOENG).....	14
<i>Emnebeskrivelse og presentasjon</i>	14
<i>Målsetting</i>	14
<i>Innhold og struktur</i>	14
<i>Eksamen og evaluering</i>	14
<i>Pensum</i>	15
EMNE GRE103 KRISTOLOGISKE TEKSTER (10 STUDIEPOENG)	16
<i>Emnebeskrivelse og presentasjon</i>	16
<i>Målsetting</i>	16
<i>Innhold og struktur</i>	17
<i>Eksamen og evaluering</i>	17
<i>Pensum</i>	18
HEB100 HEBRAISK OG DET GAMLE TESTAMENTE	21
EMNER OG STUDIEPOENG	21
EMNE HEB101 HEBRAISK GRAMMATIKK (10 STUDIEPOENG)	22
<i>Emnebeskrivelse og presentasjon</i>	22
<i>Målsetting</i>	22
<i>Innhold og struktur</i>	22
<i>Eksamen og evaluering</i>	22
<i>Pensum</i>	23
EMNE HEB102 TEKSTARBEID (10 STUDIEPOENG).....	24
<i>Emnebeskrivelse og presentasjon</i>	24
<i>Målsetting</i>	24
<i>Innhold og struktur</i>	24
<i>Eksamen og evaluering</i>	25
<i>Pensum</i>	25
EMNE HEB103 DET GAMLE TESTAMENTE – EMNER OG TEKSTER (10 STUDIEPOENG).....	26
<i>Emnebeskrivelse og presentasjon</i>	26
<i>Målsetting</i>	26
<i>Innhold og struktur</i>	27
<i>Eksamen og evaluering</i>	27
<i>Pensum</i>	28

Ansgar Teologiske Høgskole

Historikk

Ansgar Teologiske Høgskole (ATH) har sine røtter i Det Norske Misjonsforbunds (DNM) "Misionsskole", som ble opprettet i 1913. Utdanningen skulle dyktiggjøre studentene til tjeneste i menighet og misjon. Studiets lengde ble etterhvert definert til fire år, og fra 1968 ble skolen også åpnet for studenter uten tilhørighet til DNM. Fra midten av 1960-tallet hadde skolen tilhold på Vettakollen i Oslo, inntil den i 1988 flyttet til sine nåværende lokaliteter på Hånes i Kristiansand.

Siden begynnelsen på 1980-tallet har ATH styrket sin posisjon som teologisk utdannelses- og forskningsinstitusjon. Høsten 1994 fikk ATH godkjent fagstudier i kristendomskunnskap 20 og 30 vekttall, mens skolen høsten 1997 for første gang ga undervisning i kristendom grunn- og mellomfag. I 1998 fikk ATH vekttalsgodkjenning for språkstudiene Semesteremne i koinégresk og hellenistisk kultur og Semesteremne i bibelhebraisk språk og livstolkning. Desember 2000 fikk høgskolen godkjent Praktisk-kirkelig årsstudium (20 vekttall). I år 2001 fikk ATH eksamensrett for Examen philosophicum og Examen facultatum samt at departementet godkjente det pedagogiske opplegget for Internettbaserte studier for årsenhet og semesteremne for Kristendomskunnskap med religions- og livssynsorientering.

Formål

Høgskolens formål er å

- utdanne menn og kvinner til tjeneste i menighet og misjon, skole og samfunn
- gi menn og kvinner en solid teoretisk og praktisk innføring i den kristne tro, menighetens liv og kirkens misjonsoppdrag, og vekke og videreutvikle deres kristne ansvar for individ, menighet og samfunn
- være et økumenisk og evangelikalt senter for teologisk studium og teologisk forskning.

Undervisningens formål er å

- gi studentene den nødvendige basiskunnskap innenfor de enkelte fagområder
- bevisstgjøre studentene sitt kall og sine gaver med tanke på deres framtidige tjeneste
- oppøve deres evne til å formidle evangeliet i forkynnelse og praktisk tjeneste i menighet, misjon og skole.

Profil

En økumenisk skole...

I tråd med Det Norske Misjonsforbunds motto, "Guds barns enhet og synderes frelse", legges det vekt på at skolen skal være åpen for kristne fra alle trossamfunn. Det arbeides for gjensidig forståelse og respekt for andres oppfatninger og overbevisninger. Det er en berikelse for det økumeniske miljøet at det ved høgskolen også er studenter fra ulike nasjoner og med ulik kulturell bakgrunn.

...med et tjenesteorientert studium...

ATH er seg bevisst at høgskolens hovedoppgave er å utdanne for arbeid i menighet og misjon, skole og samfunn. Fordi dette arbeid er av både teoretisk og praktisk art, vil praksis være en integrert del av studiet. Denne "to-spors-tenkningen" danner også basis for skolens pedagogiske arbeid, hvor det legges vekt på en undervisning som både gir mulighet for å sette teori ut i praksis, og som vurderer praksis i lys av teori.

Skolen legger vekt på at det skjer en sunn holdningsmessig utvikling og kristen fostring i løpet av studiet.

...på evangelikal grunn.

Både ATH, og høgskolens eier, Det Norske Misjonsforbund, ønsker å definere seg selv innenfor rammen av den evangelikale bevegelse. Den evangelikale bevegelse bygger på en grunnleggende tillit til Bibelen som Guds Ord, og er i internasjonal sammenheng først og fremst representert gjennom organisasjoner som Lausanne-bevegelsen og Den Evangeliske Allianse.

Bibelens språk og tekster

Generell beskrivelse

GRE100 Gresk og Det nye testamente og *HEB100 Hebraisk og Det gamle testamente* er til sammen normert til ett års fulltidsstudium (60 studiepoeng). *GRE100* og *HEB100* inneholder hver for seg tre emner/emner.

Språk- og tekststudiene ved ATH retter seg primært mot studenter på studieprogrammet *Bachelor i Teologi med KRL* (3-årig studieløp). Ved ATH inngår studiene *GRE100 Gresk og Det nye testamente* (30 studiepoeng) og *HEB100 Hebraisk og Det gamle testamente* (30 studiepoeng) som en obligatorisk del av bachelorstudiets "teologivariant", som gir grunnlag for opptak til Mastergradsstudier i Teologi og Teologistudiet bl.a. ved Misjonshøgskolen.

Utdanningsplan

Ved studiestart skal Ansgar Teologiske Høgskole og studenten underskrive en gjensidig forpliktende utdanningsplan med bestemmelser om institusjonens ansvar og forpliktelser overfor studenten og studentens forpliktelser overfor institusjonen og medstudenter. Formålet med utdanningsplanen er å sikre et tettere og mer forpliktende forhold mellom Ansgar Teologiske Høgskole og den enkelte student.

Opptak

Opptaksvilkår er *generell studiekompetanse* eller tilsvarende som gir rett til immatrikulering ved universitet. Det er også mulig å søke opptak på grunnlag av *realkompetanse*. Søknadsskjema fås ved henvendelse til skolens administrasjon.

Undervisningstilbud

Undervisningstidspunkt og emner

Studieårets lengde er på 40 uker og er inndelt i to semestre á 20 uker inkludert 4 uker til eksamen, oppgaver og prøver. GRE100 og HEB100 har fått følgende plassering i studieåret:

Emne	Semester	Forelesninger	Aktiviteter
GRE101 Gresk grammatikk	høst	8 timer pr uke	forelesninger, gruppearbeid, oppgaveskriving
GRE102 Tekstarbeid			
GRE103 Kristologiske tekster			
HEB101 Hebraisk grammatikk	vår		
HEB102 Tekstarbeid			
HEB103 Det gamle testamente – emner og tekster			

Det gis 8 forelesningstimer i uken. Til sammen utgjør emnene 60 studiepoeng og har en normert studietid på ett år. De seks emnene er:

- GRE101 Gresk grammatikk
- GRE102 Tekstarbeid
- GRE103 Kristologiske tekster
- HEB101 Hebraisk grammatikk
- HEB102 Tekstarbeid
- HEB103 Det gamle testamente – emner og tekster

Eksamen og karaktersetting

Det blir arrangert skriftlige eksamener (3 timer) for emnene GRE101, GRE102, HEB101 og HEB102. For emnene GRE103 og HEB103 arrangeres det muntlige eksamener (ca. 20 minutter). Eksamen arrangeres ved slutten av hver emne. I tillegg skrives det en seminaroppgave i hver av emnene GRE103 og HEB103.

Eksamen og seminaroppgave evalueres med bokstavkarakter (A til F). Studenter som får karakteren F, har ikke bestått eksamen.

Vurderingsforskrifter og eksamensordning

For å gå opp til avsluttende eksamener i emnene må man være opptatt som student ved ATH og ha betalt semesteravgift. Studenter som har begynt studiet etter pensum i én studieplan, må gjennomføre avsluttende eksamener etter dette pensum senest innen ett år etter at normert studietid er gått. I spesielle tilfeller kan denne fristen utvides med ytterligere ett år etter søknad.

I løpet av studiet vil det foregå en fortløpende evaluering av både undervisning og studentenes arbeid. Studentene vurderer undervisningen bl.a. ved den evaluering som foretas ved slutten av hver semester. Evalueringen kan både være av muntlig og skriftlig karakter.

Karakter fra de seks emnene kan telle med i den samlede karakter for studieprogrammet *Bachelor i Teologi med KRL* ved ATH.

GRE100 Gresk og Det nye testamente

GRE100 Gresk og Det nye testamente har ved Ansgar Teologiske Høgskole et omfang på 30 studiepoeng. Pensumlitteratur merket med * foreligger som kompendium og kan kjøpes i skolens skrivestue.

Emner og studiepoeng

GRE100 Gresk og Det nye testamente består av disse tre emnene:

- GRE101 Gresk grammatikk
- GRE102 Tekstarbeid
- GRE103 Kristologiske tekster

De tre emnene i GRE100 har følgende studiepoengfordeling:

Emner/Emnegruppe	Studiepoeng
Gresk grammatikk	10
Tekstarbeid	10
Kristologiske tekster	10
Gresk og Det nye testamente	30

Emne GRE101 Gresk grammatikk (10 studiepoeng)

Emnegruppe	GRE100 Gresk og Det nye testamente
Kurs	
Startgrunnlag	Generell studiekompetanse eller realkompetanse
Obligatoriske krav	
Varighet	6 undervisningsuker
Tidspunkt for avvikling	Høstsemesteret

Emnebeskrivelse og presentasjon

Emnet *GRE101 Gresk grammatikk* utgjør 10 studiepoeng av emnegruppe GRE100 Gresk og Det nye testamente. GRE100 inneholder tre emner á 10 studiepoeng, som kan inngå i studieprogrammet Bachelor i Teologi med KRL ved ATH.

Målsetting

Målet med emne *GRE101 Gresk grammatikk* er at studentene skal bli i stand til å oversette enkle tekster. Sentralt i emnet står også innlæring av formlære og gloser samt kjennskap til elementær syntaktisk analyse.

Innhold og struktur

Undervisning blir gitt i høstsemesteret og har et omfang på 48 timer. Undervisningen vil veksle mellom grammatikkgjennomgang, øvelsesoppgaver – individuelt eller i grupper – og tekstlesning der det forventes at studentene deltar aktivt.

Det vil varieres mellom prøver uten hjelpemidler, som gjennomføres i undervisningstiden, og hjemmeoppgaver som leveres inn for retting. Prøvene er ikke obligatoriske, men anbefales gjennomført.

Gruppearbeid vil også bli benyttet som en del av den regulære undervisningen.

Eksamen og evaluering

Det vil bli avholdt en skriftlig eksamen (3 timer) ved slutten av emnet. Det vil bli avholdt evaluering av emnets forelesninger ved slutten av hvert semester.

Pensum

Litteratur

Leivestad, R. og Sandvei B.H.: *Gresk grammatikk* (3. utgave). Oslo: Universitetsforlaget, 1998

Sandvei, B.H.: *Øvingshefte for begynnere i Koiné-gresk*. 7. utgave. Oslo: Litteraturtjenesten ved Det teologiske Menighetsfakultet, Leksjon 1-20 og Øvelse 1-2.

Emne GRE102 Tekstarbeid (10 studiepoeng)

Emnegruppe	GRE100 Gresk og Det nye testamente
Kurs	
Startgrunnlag	Fullført og bestått emne GRE101
Obligatoriske krav	
Varighet	6 undervisningsuker
Tidspunkt for avvikling	Høstsemesteret

Emnebeskrivelse og presentasjon

Emnet *GRE102 Tekstarbeid* utgjør 10 studiepoeng av emnegruppe GRE100 Gresk og Det nye testamente. GRE100 inneholder tre emner på å 10 studiepoeng, som kan inngå i studieprogrammet Bachelor i Teologi med KRL ved ATH.

Målsetting

Studenten skal gjøres i stand til å oversette nytestamentlige tekster fra gresk, og bli fortrolig med syntaktisk analyse. Det forventes også at studenten skal lære alle gloser som forekommer mer enn 10 ganger i Det nye testamente (ca 1000 ord).

Innhold og struktur

I dette emnet skal studentene legge et språklig grunnlag for det eksegetiske arbeidet i GRE 103 Kristologiske Tekster. Tekstgruppe 1 (jf nedenfor) skal danne en tekstlig basis for delen ”Kristologiske Hymner og Bekjennelser”, mens Tekstgruppe 2 i hovedsak er tekstpensum i delen ”Jesu lidelse, død og oppstandelse”.

Undervisning blir gitt i høstsemesteret og har et omfang på 48 timer. Undervisningen vil vekse mellom grammatikkgjennomgang, øvelsesoppgaver – individuelt eller i grupper – og tekstlesning der det forventes at studentene deltar aktivt.

Det vil varieres mellom prøver uten hjelpemidler, som gjennomføres i undervisningstiden, og hjemmeoppgaver som leveres inn for retting. Prøvene er ikke obligatoriske, men anbefales gjennomført.

Gruppearbeid vil også bli benyttet som en del av den regulære undervisningen.

Eksamen og evaluering

Det vil bli avholdt en skriftlig eksamen (3 timer) ved slutten av emnet. Det vil bli avholdt evaluering av emnets forelesninger ved slutten av hvert semester.

Pensum

Tekstpensum

Tekstgruppe 1

Joh 1,1-18
Rom 1,1-17; 3,21-4,25
1Kor 8; 12,1-11; 15,1-28
Ef 1
Fil 2-3
Kol 1
1Tim 2-3
1Pet 3,8-22
Heb 1

Tekstgruppe 2

Jesu lidelse og død
Mark 14-15; Joh 18-19
Jesu oppstandelse
Mark 16,1-8; Matt 28; Luk 24; Joh 20-21

Litteratur

Øvingshefte

Sandvei, B.H.: *Øvingshefte for begynnere i Koiné-gresk*. 7. utgave. Oslo: Litteraturtjenesten ved Det teologiske Menighetsfakultet, Øvelse 3-6.

Tekstutgaver

Novum Testamentum Graece, post Eberhard et Erwin Nestle communitate ediderunt Barbara et Kurt Aland, Johannes Karavidopoulos, Carlo M. Martini, Bruce M. Metzger, 27. revidierte Auflage. Stuttgart: Deutsche Bibelgesellschaft, 1993ff (=Nestle-Aland²⁷).

Grammatikk

Leivestad, R.: *Nytestamentlig gresk grammatikk*. Nyutgave ved B.H. Sandvei [= 3. utgave], 2. opplag, Oslo: Universitetsforlaget, 1998

Ordbøker

A Greek-English Lexicon of the New Testament and other Early Christian Literature, 3rd edition, revised and edited by F.W. Danker, based on *Walter Bauer's Griechisch-Deutsches Wörterbuch zu den Schriften des Neuen Testaments und der übrigen urchristlichen Literatur*, 6th edition, ed. K. Aland and B. Aland, with V. Reichmann and on previous English editions by W.F. Arndt, F.W. Gingrich, and F.D. Danker. Chicago; London: The University of Chicago Press: 2000.

Emne GRE103 Kristologiske Tekster (10 studiepoeng)

Emnegruppe	GRE100 Gresk og Det nye testamente
Kurs	<ul style="list-style-type: none">• Kristologiske hymner og bekjennelser• Jesu lidelse, død og oppstandelse
Startgrunnlag	fullført og bestått GRE101 og GRE102
Obligatoriske krav	<ul style="list-style-type: none">• Obligatorisk seminar• Obligatorisk seminaroppgave• Obligatorisk muntlig presentasjon• Obligatoriske arbeider i seminarets smågrupper
Varighet	6 undervisningsuker
Tidspunkt for avvikling	Høstsemesteret

Emnebeskrivelse og presentasjon

Emnet *GRE103 Kristologiske Tekster* utgjør 10 studiepoeng av emnegruppe GRE100 Gresk og Det nye testamente. GRE100 inneholder tre emner á 10 studiepoeng, som kan inngå i studieprogrammet Bachelor i Teologi med KRL ved ATH.

Målsetting

Dette emnet vil gjøre studentene på bachelornivå fortrolig med bibelvitenskapelig metode i fortolkningen av nytestamentlige tekster, og gi detaljsegetisk kjennskap til en del utvalgte nytestamentlige tekster.

Emnet er delt inn i to kurs, hvert på 5 studiepoeng: Jesu lidelse, død og oppstandelse i evangeliene (5 studiepoeng) og Kristologiske Hymner og Bekjennelser (5 studiepoeng). Disse står i nær dialog med hverandre og dekker ofte samme tema og hendelser fra ulike perspektiver. Tekstmaterialet som her studeres, er også selve grunnlaget for de oldkirkelige bekjennelser.

Jesu lidelse, død og oppstandelse i evangeliene (5 studiepoeng)

I dette kurset studeres de markinske og johanneiske lidelseshistorier i dialog med sine synoptiske paralleller.

Kurset tar sikte på å gi innblikk i det mangfold av eksegetiske metoder som finnes og å utvikle gode eksegetiske ferdigheter hos studentene.

Kristologiske hymner og bekjennelser (5 studiepoeng)

Mange av de såkalte kristologiske hymner og bekjennelser representerer trolig noe av det eldste materialet vi har i Det nye testamente. Mens vi i GRE102 studerte disse tekstene *i sin kontekst*, vil vi

nå nærme oss dette materialet med en større tematisk og bibelteologisk interesse. Fokus vil også være på tekstene form og deres opprinnelige Sitz im Leben.

Innhold og struktur

Undervisning blir gitt i høstsemesteret og vil bestå av både *forelesninger* og *seminar*. Disse har hver for seg et omfang på 24 timer. Seminaret bygger både på pensumlitteratur og forelesningene. Seminarklassen, som ledes av en lærer, deles ved kursstart inn i smågrupper på ca 4 studenter. Disse smågruppene har ansvaret for presentasjoner og lignende i seminaret, og vil gjennom hele semesteret arbeide med oppgaver de blir tildelt.

Eksamen og evaluering

Seminaroppgave (teller 50 %)

I løpet av seminaret skal hver student levere inn et obligatorisk skriftlig eksegetisk arbeid. Hver student velger seg et gitt (eller godkjent) tema av seminarleder. Det er viktig at studenten begynner å utforme den individuelle oppgaven allerede i løpet av seminarets første uke. Tiden mellom samlingene bør aktivt brukes til skriving.

Studenten har rett og plikt til individuell veiledning i arbeidet med sin skriftlige eksegetiske oppgave. Utkast skal leveres til læreren én gang i løpet av kurset. Denne innleveringen er obligatorisk. Studentens seminaroppgave skal være på 3500 ord (pluss/minus 10 %).

Muntlig prøve (teller 50 %)

Ved emnets avslutning skal hver student fremstille seg for en 20 minutters muntlig prøve.

Evaluering

Det vil bli avholdt evaluering av emnets forelesninger og seminar ved slutten av hvert semester.

Pensum

Jesu lidelse, død og oppstandelse i evangeliene

Tekster

Jesu lidelse og død

Mark 14-15

Joh 18-19

Jesu oppstandelse

Mark 16,1-8

Matt 28,1-20

Luk 24,1-53

Joh 20-21

Bibelvitenskapelig metode

Synnes, M.: *Hvordan arbeide med nytestamentlige tekster? Innføring i bibelfaglig metode*. Revidert og utvidet utgave. Oslo: Kolofon AS, 2003 (120 sider).

Synopse

Kurt Aland: *Synopsis Quattuor Evangeliorum*. 15. revidierte Auflage, Stuttgart: Deutsche Bibelgesellschaft, 1996.

Anbefalte litteratur/kommentarer

Evans, Craig A.: *Mark 8:27-16:20* (Word biblical commentary 34 B; Nashville, Tenn.: Thomas Nelson Publ.), 2001.

Moloney, F.J.: *The Gospel of John* (Sacra Pagina; Collegeville: Liturgical Press), 1998.

Kristologiske hymner og bekjennelser

Tekster

Joh 1,1-18

Rom 1,3-4

1Kor 8,5-6; 12,1-6; 15,3-7

Ef 1

Fil 2,5-11

Kol 1,15-20

1Tim 2,5-6; 3,16

1Pet 3,18-22

Heb 1,2b-4

Litteratur

Dahl, N. A.: "Trinitariske dåpsbekjennelser og nytestamentlig teologi," *Svensk Exegetisk Årsskrift* 1983 (48) 118-143

Hengel, M: "Hymns and Christology," i *Between Jesus and Paul. Studies in the Earliest History of Christianity* (Xpress Reprints; London: SCM Press Ltd, 1997) 78-96

Hurtado, Larry W : *At the origins of Christian worship : the context and character of earliest Christian devotion* (Carlisle : Paternoster Press, 1999). Side 1-97

Skarsaune, O.: *Troens Ord. De tre Oldkirkelige Bekjennelsene* (Oslo: Luther Forlag). Side 9-134.

Anbefalt litteratur

Kelly, J.N.D: *Early Christian Creeds* (3.ed; Longman). Side 1-61.

HEB100 Hebraisk og Det gamle testamente

HEB100 Hebraisk og Det gamle testamente har ved Ansgar Teologiske Høgskole et omfang på 30 studiepoeng. Pensumlitteratur merket med * foreligger som kompendium og kan kjøpes i skolens Skrivestue.

Emner og studiepoeng

HEB100 Hebraisk og Det gamle testamente består av disse tre emnene:

- HEB101 Hebraisk grammatikk
- HEB102 Tekstarbeid
- HEB103 GT eksegesi

De tre emnene i HEB100 har følgende studiepoengfordeling:

Emner/Emnegruppe	Studiepoeng
Hebraisk grammatikk	10
Tekstarbeid	10
Gammeltestamentlig eksegesi	10
Hebraisk og Det gamle testamente	30

Emne HEB101 Hebraisk grammatikk (10 studiepoeng)

Emnegruppe	HEB100 Hebraisk og Det gamle testamente
Kurs	
Startgrunnlag	Generell studiekompetanse eller realkompetanse
Obligatoriske krav	
Varighet	6 undervisningsuker
Tidspunkt for avvikling	Vårsemesteret

Emnebeskrivelse og presentasjon

Emnet *HEB101 Hebraisk grammatikk* utgjør 10 studiepoeng av emnegruppe HEB100 Hebraisk og Det gamle testamente. HEB100 inneholder tre emner á 10 studiepoeng, som er en integrert del av studieprogrammet Bachelor i Teologi med KRL ("teologivarianten") ved ATH.

Målsetting

Studenten skal

- ha evne til å lese og skrive hebraisk tekst samt beherske transkripsjon
- ha kjennskap til de viktigste elementene i hebraisk grammatikk.
- ha kjennskap til et grunnleggende ordtilfang på 105 gloser.
- ha kjennskap til elementær syntaktisk analyse.
- ha evne til å arbeide med vitenskapelige tekstutgaver til Det gamle testamente
- ha kjennskap til bruk av leksikon og eksegetisk programvare.

Innhold og struktur

Undervisning blir gitt i vårsemesteret og har et omfang på 48 timer. Undervisningen vil veksle mellom grammatikkgjennomgang, øvelsesoppgaver – individuelt eller i grupper – og tekstlesning der det forventes at studentene deltar aktivt.

Det vil varieres mellom prøver uten hjelpemidler, som gjennomføres i undervisningstiden, og hjemmeoppgaver som leveres inn for retting. Prøvene er ikke obligatoriske, men anbefales gjennomført.

Gruppearbeid vil også bli benyttet som en del av den regulære undervisningen.

Eksamen og evaluering

Det vil bli avholdt en skriftlig eksamen (3 timer) ved slutten av emnet. Det vil bli avholdt evaluering av emnets forelesninger ved slutten av hvert semester.

Pensum

Litteratur

Grammatikk

Sørensen, D. E.: *Bibelsk-Hebraisk grammatik*. Forlaget Hovedland: Århus, 2003
ISBN 87 7739 714 2.

Lærebok

Ringgren, H.: *Hebraisk begynderbog*. 1. udgave, 1. oplag. Aarhus Universitetsforlag
ISBN 87 7288 606.

Ordbok (tillatt brukt under eksamen)

Brown, F., Driver, S.R. & Briggs, C.A.: *The New Brown-Driver-Briggs-Gesenius Hebrew and English Lexicon with an Appendix Containing the Biblical Aramaic*. Peabody: Hendrickson, 1995.

Tekstutgave

Elliger, K. & Rudolph, W. (eds.): *Biblia Hebraica Stuttgartensia*. Stuttgart: Deutsche Bibelgesellschaft, 1977 (og senere utgaver).

Lohse, E.: *Die Texte Aus Qumran. Hebräisch und Deutsch. Mit Masoretischer Punktation, Übersetzung, Einführung und Anmerkungen*. München: Kösel-Verlag, 1981.

Emne HEB102 Tekstarbeid (10 studiepoeng)

Emnegruppe	HEB100 Hebraisk og Det gamle testamente
Kurs	
Startgrunnlag	fullført og bestått emne HEB101
Obligatoriske krav	
Varighet	6 undervisningsuker
Tidspunkt for avvikling	Vårsemesteret

Emnebeskrivelse og presentasjon

Emnet *HEB102 Tekstarbeid* utgjør 10 studiepoeng av emnegruppe HEB100 Hebraisk og Det gamle testamente. HEB100 inneholder tre emner á 10 studiepoeng, som er en integrert del av studieprogrammet Bachelor i Teologi med KRL ("teologivarianten") ved ATH.

Målsetting

Studenten skal

- ha god kunnskap om de viktigste elementene i hebraisk grammatikk
- ha evne til å arbeide med vitenskapelige tekstutgaver av Det gamle testamente
- ha kjennskap til et grunnleggende gammeltestamentlig ordtilfang svarende til alle ord som finnes 50 ganger eller mer i BGS (ca 750 ord)
- være fortrolig med bruk av leksikon og eksegetisk programvare
- være fortrolig syntaktisk analyse og oppsett
- ha evne til å lese og oversette hebraiske tekster som inngår i pensum.

Tekstene er hentet fra ulike bøker og sjangre, med særlig vekt på fortellende tekster.

Innhold og struktur

Undervisning blir gitt i vårsemesteret og har et omfang på 48 timer. Undervisningen vil veksle mellom grammatikkgjennomgang, øvelsesoppgaver – individuelt eller i grupper – og tekstlesning der det forventes at studentene deltar aktivt.

Det vil varieres mellom prøver uten hjelpemidler, som gjennomføres i undervisningstiden, og hjemmeoppgaver som leveres inn for retting. Prøvene er ikke obligatoriske, men anbefales gjennomført.

Gruppearbeid vil også bli benyttet som en del av den regulære undervisningen.

Eksamen og evaluering

Det vil bli avholdt en skriftlig eksamen (3 timer) ved slutten av emnet. Det vil bli avholdt evaluering av emnets forelesninger ved slutten av hvert semester.

Pensum

Tekstpensum

GT

Genesis 1-3; 12,1-9; 22,1-19
Exodus 19-20
Deuteronomium 6,4-9; 7,6-13; 26,1-11
2Sam 7,1-17
1Kong 8,12-52
Jesaja 6,1-7,17; 11,1-9; 42,1-9
Salme 2; 110

Qumran

1QHab VII
4QTestimonia
4QFlorilegium

Litteratur

Grammatikk

Sørensen, D. E.: *Bibelsk-Hebraisk grammatik*. Forlaget Hovedland: Århus, 2003
ISBN 87 7739 714 2.

Lærebok

Ringgren, H.: *Hebraisk begynderbog*. 1. udgave, 1. oplag. Aarhus Universitetsforlag
ISBN 87 7288 606.

Ordbok (tillatt brukt under eksamen)

Brown, F., Driver, S.R. & Briggs, C.A.: *The New Brown-Driver-Briggs-Gesenius Hebrew and English Lexicon with an Appendix Containing the Biblical Aramaic*. Peabody: Hendrickson, 1995.

Tekstutgave

Elliger, K. & Rudolph, W. (eds.): *Biblia Hebraica Stuttgartensia*. Stuttgart: Deutsche Bibelgesellschaft, 1977 (og senere utgaver).

Übersetzung, Einführung und Anmerkungen. München: Kösel-Verlag, 1981.

Emne HEB103 Det gamle testamente – emner og tekster (10 studiepoeng)

Emnegruppe	HEB100 Hebraisk og Det gamle testamente
Kurs	<ul style="list-style-type: none">• Isagogikk og metode• Detaljeksese
Startgrunnlag	Fullført og bestått emnene HEB101 og HEB102
Obligatoriske krav	<ul style="list-style-type: none">• Obligatorisk seminar• Obligatorisk seminaroppgave• Obligatorisk muntlig presentasjon• Obligatoriske arbeider i seminarets smågrupper
Varighet	6 undervisningsuker
Tidspunkt for avvikling	Vårsemesteret

Emnebeskrivelse og presentasjon

Emnet *HEB103 Gammeltestamentlig eksegesi* utgjør 10 studiepoeng av emnegruppe HEB100 Hebraisk og Det gamle testamente. HEB100 inneholder tre emner á 10 studiepoeng, som er en integrert del av studieprogrammet Bachelor i Teologi med KRL ("teologivarianten") ved ATH.

Dette emnet fokuserer på eksegetisk arbeid med de hebraiske tekstene. Det primære fokus er således tekstenes historiske betydning og funksjon i det israelittisk-jødiske miljøet. Samtidig vil også tekstenes virkningshistorie og aktuelle bruk innenfor den verdensvide, kristne kirke bli fokusert, med sikte på å integrere innsikten fra dette emnet i det bredere bibelfaglige og teologiske studium.

Målsetting

Emnet er delt i to kurs, hvert på 5 studiepoeng. Kurset *Isagogikk og metode* er konsentrert om tekstenes litterære og historiske kontekst samt bibelvitenskapelige metodespørsmål. Kurset *Detaljeksese* fokuserer på detaljeksese av sentrale tekstavsnitt.

Isagogikk og metode (5 studiepoeng)

I Kurset *Isagogikk og metode* fokuseres det på tre områder:

- *Isagogikk*, dvs. studiet av de gammeltestamentlige skrifers tilblivelse, innhold, funksjon og litterære egenart.
- *Metode*, dvs. studiet av de tekstanalytiske redskaper som den gammeltestamentlige bibelvitenskapen har utviklet.
- *Israels historie*, dvs. studiet av den historiske og religiøse kontekst som de gammeltestamentlige tekstene beskriver og er blitt til i.

Målet for kurset i *Isagogikk og metode* er:

- å gi evne til å tolke grunnspråklige, gammeltestamentlige tekster ut fra deres litterære og historiske kontekst, og basert på anerkjente vitenskapelige metoder
- å gi kunnskap om tilblivelse, innhold, funksjon og litterære egenart for hele det gammeltestamentlige tekstmaterialet, samt om tekstenes historiske og religiøse kontekst.

Detaljeksese (5 studiepoeng)

Kurset i *Detaljeksese* fokuserer på detaljanalyse av et utvalg tekster tilsvarende om lag 25 sider i *Biblia Hebraica Stuttgartensia*. Disse tekstene er valgt ut fra kriterier som teologisk og sjangermessig representativitet.

Målet for kurset i *Detaljeksese* er:

- å gi evne til å tolke grunnspråklige, gammeltestamentlige tekster ut fra deres litterære og historiske kontekst, basert på anerkjente vitenskapelige metoder
- å god kunnskap om innhold, tilblivelse og litterær egenart for de skrifter som studeres detaljeksestetisk

Innhold og struktur

Undervisning blir gitt i vårsemesteret, og vil bestå av både *forelesninger* og *seminar*. Både forelesningene og seminaret har hver for seg et omfang på 24 timer. Seminaret bygger på pensumlitteratur og på forelesningene. Seminarklassen, som ledes av en lærer, deles ved kursstart inn i smågrupper på ca 4 studenter. Disse smågruppene har ansvaret for presentasjoner og lignende i seminaret, og vil gjennom hele semesteret arbeide med oppgaver de blir tildelt.

Eksamen og evaluering

Seminaroppgave (teller 50 %)

I løpet av seminaret skal hver student levere inn et obligatorisk skriftlig arbeid i delen *Detaljeksese*. Hver student velger seg et gitt (eller godkjent) tema av seminarleder. Det er viktig at studenten begynner å utforme den individuelle oppgaven allerede i løpet av seminarets første uke. Tiden mellom samlingene bør aktivt brukes til skriving.

Studenten har rett og plikt til individuell veiledning i arbeidet med sin skriftlige eksegetiske oppgave. Utkast skal leveres til læreren én gang i løpet av kurset. Denne innleveringen er obligatorisk. Studentens seminaroppgave skal være på 3500 ord (pluss/minus 10 %).

Muntlig prøve (teller 50 %)

Delen isagogikk og metode gjøres til gjenstand for muntlig prøving (20 minutter).

Evaluering

Det vil bli avholdt evaluering av emnets forelesninger og seminar ved slutten av hvert semester.

Pensum

Isagogikk og metode

Litteratur

Isagogikk

Rendtorff, R.: *The Old Testament. An Introduction*. Philadelphia: Fortress, 1986. Side 77-291 (ca 215 sider)

Eksegetisk metode

Hayes, J. H. & C. R. Holladay: *Biblical Exegesis: A Beginner's Handbook*. 2nd edition. London: SCM Press, 1995 (ca 150 sider)

Israels historie

Rendtorff, R.: *The Old Testament. An Introduction*. Philadelphia: Fortress, 1986. Side 1-76 (ca 75 sider).

Detaljeksese

Tekster

Genesis 1-3; 12,1-9; 22,1-19

Exodus 19-20

Deut 6,4-9; 7,6-13; 26,1-11

2Sam 7,1-17

1Kong 8,12-52

Salme 2; 110

Jesaja 6,1-7,17; 11,1-9; 42,1-9

Litteratur**Genesis**

V P Hamilton: *The Book of Genesis*. Chapters 1-17, New International Commentary on the Old Testament, NICOT

V P Hamilton: *The Book of Genesis*. Chapters 18-50, NICOT

Exodus

J I Durham: *Exodus*, WBC 3

Deuteronomium

P C Craigie: *The Book of Deuteronomy*, NICOT.

2. Samuel

McCarter, P. Kyle: II Samuel / a new translation with introduction, notes and commentary, The Anchor Bible; New York: Doubleday, 1984.

1. Kongebok

S J DeVries: *1 Kings*, WBC 12

Salmene

P C Craigie: *Psalms 1-50*, WBC 19

M E Tate: *Psalms 50-100*, WBC 20

Jesaja

J N Oswalt: *The Book of Isaiah*, Chapters 1-39, NICOT

J N Oswalt: *The Book of Isaiah*, Chapters 40-66, NICOT